

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 180 Lei
Pe 6 luni . . . 90 Lei
Pentru străinătate 360 Lei
Numărul 350 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

In apele Sibiului.

O nouă lovitură contra bisericii noastre — Ministerul cultelor în serviciul ortodoxismului proselitist — Alțina nu mai poate avea întregirea congruală.

(=) Se știe, că acțiunea de desființare a bisericii noastre, anunțată „cu ferestrele deschise” de mitropolitul Nicolae al Sibiului și purtată cu tâmbălău pe toate câmpiile măruntelor neînțelegeri firești, cari s'au putut ivi, între timp, între credincioșii bisericii noastre și preoții lor, a dat un fiasco complet. Turburări mai mărunte s'au produs ele ici-colo, și n'avem nici un motiv de-a ascunde, că urmele acțiunii subversive ale ortodoxiei se mai pot arăta pe alocurea, dar în cele mai multe părți ele au dispărut cu totul. Și dacă aruncăm o privire asupra întregului „câmp de luptă”, putem face constatarea mângâitoare, că — deși s'a încheiat de mult sorocul celor 5 ani, cât mai aveam dreptul la existență —, nu ne-am prăpădit, ci continuăm a trăi, în condiții cari nici decum nu suntem ispițiți a-le socoti mai rele decât cele de mai înainte.

Dar ortodoxia „luptătoare” pare a nu se putea împăca cu acest rezultat. Deosebit o turbură, se vede, împrejurarea că n'a putut câștiga bătălia nici măcar în comunele, unde credincioșii noștri sunt în minoritate aproape disparentă. Parohiile noastre din județele Brașov, Târnava mare, Făgăraș, Sibiu, Hunedoara și din toate județele bănățene, a căror situație ne părea și nouă destul de precară, s'au păstrat pe deantregul aproape intacte, și afară de câteva cazuri profund regretabile, unde păstorul însuși a putut fi cumpărat cu banii lui Iuda, credincioșii noștri nici nu vreau să audă de trecerea lor în apele Sibiului.

Este deci numai firesc, ca autoritatea bisericească să caute a răsplăti această remarcabilă statornicie în credință, completând, după putință, și parohii, cari în urma grelei lipse de preoți, provocată de nefastele împrejurări ale războiului, au trebuit să rămână ani de-a rândul fără păstor.

Așa s'a completat, pe la începutul lui Iulie a acestui an, și parohia Alțina, o veche parohie a bisericii noastre din județul Sibiului, care abia are vre-o 200 de suflete. După introducerea noului preot, actele lui au fost trimise la minister, pentruca acesta să lichideze — după normele de până acum — întregirea congruală obișnuită. Ministerul însă refuză întregirea și — fără a cere cea mai mică lămurire privitor la numărul sufletelor unite din această parohie — răspunde pur și simplu, că „parohia Alțina, neavând 300 suflete, nu se mai poate completa”.

Sibiul ortodox, văzând că altfel nu poate izbăvi, insistă demult în această direcție și se pare că meritele electorale din ultima campanie

au avut darul să aducă în sfârșit pe cei dela ministerul cultelor la o plecare a steagului în fața pretențiunilor nesăbuite ale ortodoxiei. Dacă ministerul refuză azi întregirea preotului din Alțina, ca mâine o va refuza desigur și celui din Glimboaca și Hosman și din aproape toate celelalte parohii ale protopopiatului nostru dela Cichindeal și din atâtea alte protopopiate, cari au și parohii cu mai puțin de 300 suflete. Fără aceste întregiri, puținii noștri credincioși din comunele vizate, evident, nu se vor mai putea gândi la susținerea unui preot și când acești credincioși vor fi lipsiți și de nădejdea de-al mai putea avea vreodată, se vor supune — așa rezonează preasfințirii potentății ai Sibiului — hotărârii preainalte, că centrul și jurul acelei mitropolii trebuie curățit, în cel mai scurt timp, de orice suflare unită.

Dar gândul acesta păcătos, care ne reamintește mijloacele de luptă ale lui Iulian Apostatul, nu-i iertat să poată deveni o realitate. Știm și noi, că Statul a cerut — și poate s'o ceară —, că de câteori e vorba de înființarea unei noi parohii să fie cel puțin 300 suflete, dar n'a cerut niciodată — și nu-i iertat s'o ceară nici de acum înainte —, ca parohiile vechi cu mai puțin de 300 suflete să fie desființate. Lipsirea lor de preot și luarea oricărei nădejdi de a-l mai putea avea în viitor, este însă egală cu desființarea.

Iar împotriva unei încercări de această natură — puse, evident, la cale din partea ortodoxismului nesațios și intolerant —, protestăm cu toată puterea, ca împotriva unui adevărat atentat la adresa bisericii noastre și a drepturilor ei câștigate. Biserica ortodoxă își are și ea parohiile ei mărunte cu mai puțin de 300 suflete, și suntem absolut siguri, că nime nu s'a gândit vreodată în ministerul cultelor, că ar putea refuza, pe acest motiv, întregirea congruală a vre-unui preot de-a bisericii „dominante”. Ba, mai mult. Avem informații pozitive, ca acestei biserici i-s'au învoit, chiar cu zecile, și parohii noue, fără să fi atins măcar pe departe numărul prescris pentru atari parohii.

Lovitura, ce se încearcă împotriva noastră este mult mai grea, decât să nu fim siguri, că autoritățile noastre bisericești vor fi încercat toate măsurile pentru a o face inofensivă. Și măsurile aceste vor trebui să aibă rezultatul dorit, fiindcă altfel ar însemna, că ministerul cultelor și guvernul întreg a ajuns a nu fi decât un simplu Consistor sibiian.

Iar asta nu-i iertat să se întâmple.

Di general Averescu și concordatul. Se știe, că pela sfârșitul lui Septemvrie, d. general Averescu a fost în audiență la sf. Părinte, luând atunci contact și cu Cardinalul Gasparri, care a condus tratativele pentru încheierea Concordatului român.

Intr'un interview, acordat curând după aceea presei italiene, d. general Averescu s'a pronunțat și asupra întrevederilor avute cu Papa și cu Cardinalul secretar de stat, arătându-se foarte mulțumit de ele. „N'am avut — a spus d. general (cităm după ziarul „Politica”) — de discutat chestiuni, fiindcă am fost imediat de acord cu cardinalul secretar de stat m'am întreținut asupra chestiunilor pendinte, cari prezintă însă neînsemnate dificultăți ce vor fi cu siguranță învinse. Se poate spune, că concordatul este de acum încheiat. Și eu mă laud de a fi început examinarea concordatului în 1920, pe când eram președinte al consiliului. Guvernul, care mi-a urmat, n'a continuat tratativele cari erau bine îndrumate, ci dorea să înceapă dela început. Aceasta explică de ce concordatul n'a fost încheiat până azi”. Di gen. Averescu a mai adăugat apoi, că chestia iurisdicțiunii diecezelor a fost rezolvată și numirea episcopilor se va face de comun acord.

Apropos de aceste declarații ale premierului, ținem să mai încreștăm și un nou cuvânt al dlui Goldiș, ministrul cultelor, care a spus de curând la Arad, că *dsa este întru toate de acord cu d. Averescu în chestia concordatului*, și că presupusele divergențe nu sunt decât scornituri de gazete.

Chestia ne interesează, și de aceea am crezut că e bine să înregistrăm ambele aceste momente.

Desvelirea unui monument franciscan la Galați. Afară de o prea interesantă publicație comemorativă — asupra căreia vom mai reveni —, Franciscanii români din Moldova au ținut să contribuie la praznicul septicentenar al marelui lor fondator și cu ridicarea unui frumos monument, așezat în curtea bisericii lor din Galați.

Desvelirea lui s'a făcut Lunea trecută cu o deosebită solemnitate, prezidată de Preasfinția Sa Mihail Robu, episcopul catolic dela Iași, în cinstea căruia orașul întreg a îmbrăcat haină de sărbătoare. După serviciul divin, asistat de întreaga colonie catolică și toate autoritățile civile și militare ale orașului, toată lumea a ieșit în fața monumentului, unde după desvelirea făcută în sunetul muzicii militare, s'a cântat întâiu „Imnul către fratele soare”, compus de sf. Francisc. Au urmat cuvântările festive, dintre cari remarcăm pe aceea a pâr. *Boraven-tura Morariu*, superiorul provincial al Franciscanilor români, care a ținut să sublinieze, că monumentul s'a ridicat ca un prinos de recunoștință din partea întregului popor catolic al Moldovei. Mențione specială merită și cuvîn-

tele dlui cavaler *Luigi Ardinni*, consulul general al Italiei, care a relevat meritele de ordin social și umanitar ale sfântului sărbătorit.

A urmat apoi o recepție în localul școlii catolice, iar după masă s'a dat un mare concert religios, susținut de corurile bisericilor din Galați și Craiova. — Seara fațada bisericii a fost feeric iluminată.

Pentru Chesler.

O scrisoare vrednică de toată atențiunea. *)

Reverendisime dle director,

Vă mai amintiți de sigur, că la ultima adunare generală a „Reuniunii de misiuni“ am fost rugat pe frații preoți să binevoiască a colecta ceva pentru parohia mea Chesler.

Nu cred, că este parohie mai săracă și mai expusă în toată arhidieceza. Nu de mult, o seamă de credincioși instigați în felul cunoscut, erau pe aci să treacă la ortodocși și abia i-am oprit prin sf. misiuni ținute de p. Dr. I. Coltor. Dar azi, nu stăm cu mult mai bine, ca atunci, în Februarie. Atunci, pentru proselitismul caracteristic agenților sibieni, cari împăraștau în popor zeci de broșuri cu minciuni adevărat ortodoxe (cartea dlui Scorobeș ș. a), iar azi, în urma „pastorației“ preotului ortodox local, hirotont în America de cutare vladică rus, și fost administrator la... Cheile Cibului, care se mândrește aici cu isprăvile lui de acolo.

Și terenul e potrivit azi în Chesler pentru aceste... manevre asiatiche. Poporul foarte sărac în absoluta majoritate, cu situația rea a hotarelor prăpăstioase și aproape infructifere, cari ușor pot fi amăgiți cu promisiunile vagi de mai bine. Biserica amenință cu dărîmăre. Repartiție e imposibil să încasăm dela majoritatea enoriașilor săraci și, greu de încasat dela restul în mai bună stare, dar ademeniți și intrigați

*) P. Ioan Borza din Chesler (of. Valea lungă, jud. Târnava mică), una din cele mai năcăjite parohii ale arhidiecezei, ne cere cu insistență publicarea acestei scrisori. O publicăm în nădejdea, că pătrunzând dela acest loc în întreaga provincie noastră bisericească, se vor găsi totuși și suflete, cari nu vor întârzia să vină în ajutorul fraților periclități dela Chesler. N. R.

mereu de o seamă de elemente streine oricărei biserici, cari ne-au și răpit până acum câteva familii.

Am plecat însumi cu inv. din loc. G. Călugăr la... cerșit, având permisiunea recerută pentru a salva prea încercata parohie. Inșă, durere, merge foarte greu. Milionarii ofer abia câte un... pol.

Ce era de făcut, căci acasă nu puteam merge cu mâna goală și acasă nu puteam sta când biserica se dărîmă și apostatează sufletele. Am făcut și încercarea de-a plânge durerea parohiei mele fraților preoți, cu gândul că dacă nici ei nu se vor încorda puțin pentru aceasta, ce să mai așteptăm dela alți?! I-am rugat să facă, în parohiile lor, câte o colectă cu discul în vre-o Duminecă ori sărbătoare, când e biserica mai populată. Dar se vede, că m'au uitat, îndată ce au ajuns acasă. Pentru amărta și amenințata parohie din Chesler nu se deranjează nimeni! Singur p. protopop *Ariton Popa* al Reghinului ne-a trimis frumoasa sumă de 350 lei, colectată cu discul, pentru care Dumnezeu să-i răsplătească.

Totuși, mai suntem o mână de credincioși în parohie, cari credem în mântuirea casei acesteia. Oare să nu fie cinci-șase sute de preoți în arhidieceză, cari să imiteze pe p. prot. *Ariton Popa*, în colectare, ori pe preoți *In. Borsa* dela Valhid și *Iosif Pop* dela Galțiu, cari personal au contribuit cu câte o sută lei?.. Conduc de această credință am trimis parohiilor mari scrisori separate și mereu voi trimite până când nu mai rămâne nici o parohie mai populată, dela care să nu fi cerut banii văduvei din sf. Scriptură.

Vă rog mult, Reverendisime, în numele sutelor de suflete ale acestei parohii, permiteți să se publice aceste șire în „Unirea“, căci doară această rugămintă, acest strigăt lansat de foaia suferințelor bisericii noastre, va îndrepta puțin atențiunea fraților preoți asupra acestei nenorocite comune, care fără ajutorul celor mărînișoși va rămânea încurând fără biserică și poate chiar fără credincioși.

Bunul Dumnezeu răsplătească înmiiit aceloră, cari dau obolul lor pentru... mărirea Lui, și binecuvinte munca pastorală a acelor preoți, cari, colectând cât de cât pentru aceasta, arată

că au în inimă adânc grija sufletelor încredințate sfintei noastre biserici.

Rezultatul colectei se va chita officio pentru toate parohiile și se va da și publicității.

Ioan Borza.

Afacerile dela ministerul instrucțiunii.

În lipsa titularului dela ministerul instrucțiunii, care a făcut, timp de o lună, cură la Karlsbad, funcționarii rămași acasă s'au dedat la o întreagă serie de afaceri, pe care o foaie din capitală o prezintă acum, drept plocon, dlui ministru întors la ale sale.

Seria, pe care e bine s'o cunoască și cititorii, este aceasta:

1. Afacerea cu postavul pentru uniforme școlare. (Monopolul fabricii de postav din Buhuși, de care am scris și noi în aceste coloane).

2. Afacerea cu confecționarea a acestor uniforme. (Monopolul croitorului Vasilescu).

3. Afacerea cu pălăriile și pelerinele fetelor de școală. (Monopolul fabricii „Pica“).

4. Afacerea cu icoanele pentru toate sălile de clasă din România. (Monopolul preotului Simeon Popescu).

5. Afacerea cu furnizarea materialului pentru școlile profesionale.

6. Afacerea cu cărțile școlare pentru Macedonia. (Monopolul casei Socec).

7. Afacerile de la „Fondul Macedoniei“, pe care o neexplicabilă încetineală birocratică întârzie să o lichideze, ținând încă în funcțiune de mare răspundere persoane „a căror corectitudine a naufragiat de mult“.

...Și ministerul, în sinul căruia s'au putut îngădui aceste afaceri, se cheamă că este ministerul... educației naționale.

În fața acestei situații, într'adevăr penibilă, cerem și noi: Mătura și ciomagul!

* Dr. GEORGE RUSU, avocat în București, și-a mutat biroul din strada Traian 159 în strada Lucaci Nr. 99. (130) 2-2

Foia „Unirii“

Un sfânt catolic

Sf. Francisc de Assisi. *)

de Giovanni Papini.

Pe Francisc nu-l putem înțelege, dacă nu vom lua, ca totdeauna, drept punct de mănecare pe Hristos. Și aceasta, pentru că taina sfinteniei și legea imitării necesare n'a fost realizată din partea nimănui mai eclatant decât din partea lui Francisc.

Dela moartea Domnului Hristos au trecut mii de ani. Evanghelia se vestise la milioane de oameni; toate orașele își aveau episcopii lor; de pe vremea sf. Petru în Roma rezida vicarul lui Hristos; multe milioane de turnuri, cupole și clopotnițe terminate în cruce se ridicară asemenea unei oștiri spre cer, înarmate cu lunci și sulite, dar cufundate în rugăciune. Mormintele sfinților le rosese înghe-

*) Lumea trecută, în 4 Octombrie, când s'au împlinit 700 ani dela moartea sf. Francisc de Assisi, întreagă lumea catolică a prăznuit amintirea acestui uriaș al sfinteniei creștine. Dăm și noi, din acest prilej, care nu-i iertat să scape nici bisericii noastre, caracterizarea minunată a marelui convertit italian *Giovanni Papini*, care-l prezintă pe sf. Francisc ca un protopip de sfintenie pronunțat catolică. N. R.

nunchierile și sărutările peregrinilor cucernici. Și Dumnezeu totuși nu era mulțumit cu omenească. Se găseau mulți, cari numai după nume erau creștini; în inimile multora stăpâna lăcomia și neastâmpărul. Erau și mulți sfinți, dar nu destui, fiindcă nu erau sfinți toți ceice primiseră sfântul botez.

Lui Dumnezeu i-se făcu milă de slăbiciunea și neajutorarea noastră întru a ne îndrepta și a hotărî să ne trimită un nou mijlocitor între oameni și Dumnezeu, după cum a fost Hristos. Acesta trebuia să se nască tot din oameni și să fie întru toate asemenea nouă. Menirea i-a fost să imiteze pe Hristos și prin acesta să apropie pe oameni — pe cât numai posibil — de Dumnezeu.

Hristos s'a arătat oamenilor în formă omenească, dar în omul Hristos era prezent cu aceeași realitate și Fiul lui Dumnezeu. Dl Hristos — care n'a părăsit nicicând pe oameni și care-i iubește și atunci, când aceștia îl desprețuesc —, s'a hotărît atunci, ca pe una din colinele Umbriei să trezească la viață pe Francisc. Și l-a creat pe el, pe cât numai poate să se asemene muritor lui Dumnezeu, după asemănarea sa. A imita pe cineva, care în aceeași persoană este și Dumnezeu și om, nu e lucru ușor. Și totuși am să vă prezint pe un om, asemenea vouă, cu înfățișare nevoiașă, muritor ca și voi toți, supus acelorăși griji, și care totuși o să vă facă dovada, că natura

omenească, oricât ar fi de neputincioasă și imperfectă, este totuși în stare să imiteze prototipul dumnezeesc. A-l înțelege pe Francisc este drumul ce duce la cunoașterea lui Hristos. Ce-a fost posibil unuia dintre oameni, nu poate fi imposibil nici pentru ceilalți.

Pe cât numai i-a stat în puteri, Francisc a repetat în toată Italia învățătura din Palestina: A imitat viața lui Hristos, după cum ucenicul copiază, cu mâna tremurătoare, opera măiestrului. N'a adus adevăruri nouă, ci a povăduit doar pe acelea, cari se împliniseră cu 12 veacuri în urmă; n'a murit pe cruce, să împărtășit însă de acel neprețuit dar, că rămînd după moartea crucii, a primit cele 5 rănile dlui Isus. Francisc stă între omul păcătos și Hristos, spre a face mai ușoară ridicarea din adâncime la ceriu. Assisi este drumul jurnatate la Ierusalim, iar stîncă de pe Monte del Teschino este treapta ridicată din partea iubirii.

Alături de Hristos, sf. Francisc este ca o potecă în asemănare cu drumul de țară. Este ca un chip în cărbune față de chipul unui om în viață. Dar viața lui, imitând pe aceea a Hristos, ne învață, că scara sfinteniei, care începe cu zdrobirea păcatului, duce la înălțimea dumnezeiești.

Cunoști de sigur, iubite cititorule, viața sf. Francisc, și dacă nu ai cunoaște-o, n'a

Mărunțișuri.

Ceva despre post, scurtarea serviciilor liturgice și chestia cantorilor.

În legătură cu cele publicate în aceste coloane pe chestia evoluției ritului și a disciplinei bisericești noastre, fie-mi permis să spun și eu, foarte pe scurt, câteva cuvinte.

1. *Legea* de tot prea grea a *postului* din biserica noastră neapărat trebuie *șurată*. E greșită părerea păr. Oct. Popa, că nimica nu putem schimba și inova fără schimbarea prealabilă a aceluiași lucruri din partea bisericii ortodoxe. Asta ar însemna, că noi nu putem umbla pe picioarele noastre. Dar asta nu-i adevărat! Postul în toată rigoarea lui, prescris de canoanele bisericii noastre, nu se mai observă aproape nicăieri și chiar de aceea nu mai poate fi menținut. Trebuie să introducem un post mai puțin riguros, dar acela să fie apoi obligator pentru toți credincioșii. În privința aceasta părerea subsemnatului este, că postul Sânpetruului trebuie șters cu totul, iar în postul Crăciunului, a Paștilor și a sf. Mării să se permită mâncarea laptelui, ouelor și a derivatelor lor în toate zilele săptămânii afară de Vineri, pe care zi s'ar menține postul riguros de până acum. O astfel de schimbare în disciplina postului nu ar produce nici un resens în poporul nostru, fiindcă proprie nu este o schimbare, ci mai mult numai ratificarea usului introdus deja între credincioșii bisericii noastre.

2. *Prescurtarea serviciilor divine* să se facă numai la acele servicii, la cari participă și poporul și anume așa, că nici un serviciu divin să nu țină mai mult de o oră. De sine înțeles, că acolo unde utrenia se împreună cu s. liturgie, la care se mai adaugă și predica, e nevoie cam de 2 ore, ca să fie împlinite cu toată evlavie, dar atâta nici nu e mult, pentru că poporul nostru, atât la orașe cât și la sate, merge la biserică în decursul utreniei, așa că cei mai mulți ajung abia pe la sfârșitul ei și participă numai la s. liturgie. Utrenia se poate citi, iar la s. liturgie ar putea fi omise, fără nici o greutate, câteva ectenii. Așa bunăoară îndată după ectenia cea mare și »Binecuvintează su-

flete al meu pe Domnul» să se cânte fericirile, omifându-se cele 2 ectenii mici și Unule născut. (Cântarea aceasta fiind o cântare dogmatică, întreg cuprinsul ei îl aflăm în Credeu). După evanghelie să urmeze imediat predica. Se mai pot apoi omite ecteniile dela »Câți sunteți chemați, ieșiți» până la cântarea Heruvicului. Alte omiteri nu le aflu de bune, căci o prea mare scurtare a sf. liturghii ar produce sentimente neplăcute în sufletele credincioșilor noștri, dintre cari mulți ar presupune că prescurtăm serviciile divine pentru ușurința și lenea noastră.

3. Introducerea organelor în biserica noastră, pe lângă toată dorința unor frați preoți și mireni, nu se poate efectua. Cântările noastre bisericești sunt imnuri scurte, cari se cântă alternative de cantorii ambelor strane, și astfel nu sunt acomodată pentru a fi însoțite de organe. Chiar la s. liturghie abia Heruvicul, Cuvine-se cu adevărat și Priceasna, ar putea fi însoțite de organe. Înființarea de coruri (părerea păr. O. Popa) este un mijloc foarte bun, dar acesta e un lucru foarte greu, cu deosebire la sate. Mijlocul principal de îndreptate este prevederea bisericilor cu cantori, cari posed glas frumos și pătrunzător. *Cantorii buni* sunt foarte rari și aceasta din vina noastră, că nu ne silim să-i selecționăm, când îi trimitem la cursul de cantori. Cunosco o mulțime de cantori, din comunele vecine, cu cari am servit la diferite ocazii, toți cu diplomă, și din aceștia abia unul atinge măsura de cantor bun. Ceilalți cu glasuri mediocre, răgușite și chiar false. Cu astfel de cantori, oricât s'ar sili preotul, nu poate face plăcut serviciul divin. Cu ocaziunea primirei la cursul de cantori în Blaj ar trebui deci să se examineze candidații foarte minuțios și să fie primiți numai aceia, cari au glas melodios și limpede. Toți ceilalți să fie respinși fără milă, de orice protecție s'ar bucura. —

Aceștia am dorit să le spun în chestia evoluției. Trebuie să observăm însă, că oricât am evolua pe terenul ritului și a disciplinei, *fără predică și catehizare sistematică și regulată* cu nici un grad nu vom putea ameliora situația de azi a bisericii noastre.

Pr. Gheorghe Nicoară.

Știri mărunte.

Personale. Știrile primite în cursul ultimei săptămâni despre boala I. Preasfinției Sale păr. mitropolit VASILE sunt din cele mai bune, așa că, deocamdată cel puțin, orice primejdie pare a fi înlăturată. Cu toate acestea, I. Preasfinția Sa va trebui să stea încă mult timp sub tratament medical.

M. Sa Regina în drum spre America. Însoțită de Altețele Lor principele Nicolae și principesa Ileana, M. Sa Regina a plecat din țară Sâmbăta trecută, în 2 Octomvrie, luând drumul Americii, de unde nu va reveni decât către sfârșitul anului. Din prilejul acesta, M. Sa a dat presei următorul cuvânt de bun rămas către țară: »Plec, ducând în inima mea dragostea de țară, plimbând dealungul Americii gândul, că reprezint pretutindeni România, căreia prin călătoria mea, sper, că îi voi putea aduce servicii. Doresc, ca țara mea să-mi păstreze, până la înapoiere, aceeași caldă amintire, pe care o duc Eu și să mă urmărească în drum cu sentimentul, că în fiecare clipă voi căuta s'o ajut».

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânii a patra după Înălțarea sfintei Cruci, va predica în catedrală Reverendul Dr. Augustin Popa, profesor la Academia de teologie.

— Contrar tuturor așteptărilor, de când avem la oraș poliție regulată, *furturile și spargerile au luat proporții înspăimântătoare*. Cronica unei singure luni, prima dela introducerea noii poliții, înregistrează, afară de o întreagă serie de furturi mai mărunte, și două spargerii mai însemnate, săvârșite chiar în nemijlocita apropiere de primărie, unde stă și corpul polițienesc. Făptuitorii firește nu pot fi eruați și dacă detectivii aduși de d. Hoza — în prăvălia luminată a giorno a căruia s'a făcut ultima spargere —, nu vor putea face ei puțină lumină în cauză, cetățenii vor fi nevoiți să se gândească serios la înjgheburile unei organizări a parte, care să le ferească avutul de hoți și tâlhari. Iar dacă am ajuns până aci, ar fi poate mai bine să desființăm întreagă poliția și să reinviem vechile

putea să ți-o spun acum. Citește-o în scrierile sf. Bonaventura, ori în descrierile minunate ale poetului Ioan Jørgensen, prietinel în viață al sf. Francisc, care din ceața Danemarcei și a ateismului a ajuns în strălucirea dela Assisi. Vreau să-ți prezint acum numai momentul principal ori mai bine zis isvorul sfintenției lui Francisc.

În râvna lui de-a imita cât mai deplin pe Hristos, era de convingerea că nu-și împlinește decât o datorie, care este cea mai strictă și mai elementară datorie a fiecărui creștin. Dar stăruința lui a fost răsplătită bogat prin primirea sfintelor rane, și aceasta pentru motivul, că totdeauna s'a simțit nevrednic de orice răsplată, și pentru că infalibilul simț al credinței l-a făcut să cunoască veșnica taină a desăvârșirii: desprețuirea propriului eu. Cuvântul „umilință“, care ar fi să exprime acest gând și-a pierdut azi înțelesul adevărat: Azi se numește „umilit“ și acela, care nu se se încoronează el singur, și care roșește când este preamărit. Umlința sfinților înseamnă disprețul propriu și al comorilor acestei lumi.

Sfântul a înțeles, că spre a dobândi bunurile veșnice trebuie să jertfim totul; că spre a ajunge la înălțime trebuie să ne dăm seama, că suntem în adâncime; că pentru a merge spre perfecțiune trebuie să ne pătrundem în tâu de propria nimicnicie; că spre a face loc sentimentelor sfinte, trebuie să înlăturăm defi-

nitiv egoismul, stimulul naturii omenești și cauza indestulării și a amăgirilor noastre.

Ca și sfinții dinaintea lui și de după el, sf. Francisc a zis: Eu nu sânt nimica. Și Dzeu a răspuns cu aceea, că l-a introdus în fericirea paradisului, în viața care singură-i viață, în mărirea care întrece orice. Citiți, ce spune sf. Francisc fratelui Maseo, care s'a mirat că toată lumea îl urmează: „Vrei să știi, că pentru ce se imbulzesc la mine oamenii din lumea întreagă? — Se face prin ochii maiestății dumnezeiești, cari privesc la fel pe cei buni și pe cei răi. După ce ochii aceștia n'au găsit între cei păcătoși pe nici unul mai neînsemnat, mai nepotrivit și mai netrebnic decât pe mine, și după ce pe întreg rotogolul pământului nu s'a găsit o făptură mai nevoiașă decât mine, care să ducă la îndeplinire opera minunată, pe care a vrut Dzeu s'o facă, m'a ales pe mine pentru ca să rușineze toată noblețea, pompa, mândria și puterea lumii“.

Cea mai eroică manifestare a umilinței este ascultarea, fiindcă aceasta e cea mai dificilă; cu atât mai dificilă, cu cât este cineva mai capabil. Și Francisc a ascultat. A ascultat de Dzeu, a ascultat de episcopul său, de Papi și de cei mai mici preoți, fiindcă avăzut în ei, chiar și în cei nevrednici, unele alese ale lui Dzeu. El a reformat biserica cu adevărat, chiar pentru aceea, pentru că nu aceasta și-a pus-o de țintă, cum o fac schismaticii aproape

beți de superbie, și pentru că s'a supus autorității bisericești, începând dela sf. Părinte, care rezidează în Roma și până la ultimul preot de sat. Sufletul lui simplu n'a voit să meargă decât pe drumul vechiu și bătut și chiar prin aceasta a deschis un nou capitol în istoria creștinismului. În acest sfânt, în această preacredincioasă slugă a evangheliei nu este nimic din „evanghelia“ schismaticilor. El a primit totul: Misteriile, cari sunt o adevărată cruce a intelectului, ca și cele mai grele lipsuri trupești, și prin aceasta a dat o minunăție — deși, adevărat, nu unică — dovadă, că contrastul dintre evanghelie, și biserică, la care zadarnic s'au provocat ereticii veacuri de rând, nu este o realitate, ci o simplă amăgire.

Sf. Francisc, ca și atâția dintre frații lui, s'a priceput de minune, cum sunt a se împlini prescisele evangheliei fără a atinge cât de puțin supunerea perfectă și umilită față de legile bisericii. El este sfântul celor săraci și a celor iubitori, dar în aceeași vreme este și sfântul legilor și a disciplinei. Este un sfânt catolic, în cel mai deplin înțeles al acestui cuvânt.

RECLAMA

::: este sufletul comerțului :::

»străji«, cari, deși circulau în adevăr toată noaptea, . . . costau mai puțin.

— Terminându-se în cursul săptămânei proxime repararea vechiului asfalt, primăria a luat în serioasă combinație și *asfaltarea căii Regele Ferdinand* (strada lungă) precum și a *întregii piețe*. Plata lui ar fi să se facă din partea singuraticilor proprietari, pentru toată porțiunea dinaintea caselor lor, la ce lumea nu prea este învoită. Și asta pe dreptul, fiindcă lățimea pavagiului plănuit diferă foarte mult, așa că se impune ca plata lui să fie repartizată, după normele obișnuite, pe toți contribuabilii orașului.

Noile premii ale Academiei. Biroul Academiei a trimis de curând în toate părțile obișnuita publicație anuală, cuprinzând concursul pentru premiile cari se vor decerne în sesiunea ordinară din 1927. Terminul de concurs este tot cel de 31 Decembrie și privește următoarele premii mai însemnate: *Năsturel*, de 4000 Lei, pentru cărți de orice cuprins; *Eliade Rădulescu*, de 50,000 Lei, pentru literatură și filologie; *I. N. Iancovescu*, de 10,000 Lei, pentru o scriere literară; *Adamache*, de 5000 Lei, pentru literatură și filologie; *Gheorghe Asachi*, de 50,000 Lei, pentru istorie, economie, iură și filosofie; *Hagi-Vasile*, de 5000 Lei, pentru scrieri referitoare la comerțul român; *D. Constantinide*, de 4000 Lei, pentru scrieri sociale sau istorice. — Mai sunt apoi o întreagă serie de premii pentru lucrări cu subiecte date, pe cari nu le mai putem înregistra, din lipsă de spațiu.

Bancnotele vechi de 500 Lei (cele mici) mai au valoare numai până la 31 Decembrie 1926. Fiecare să caute deci să le schimbe de cu vreme. Schimbul lor se face mai bine la sucursalele Băncii naționale, de cari sunt în fiecare capitală de județ.

Câteva date asupra recoltei cerealelor. Cu toate intemperii cari au distrus cultura în câteva puncte ale țării, recolta păioaselor se prezintă îmbelșugată pe anul 1926. Media pe care a obținut-o grâul la hectar este 7'3 chintale metrice în Basarabia, 9'1 în vechiul regat, 11'4 în Transilvania și chiar 13'5 în Bucovina. La orz situația se prezintă și mai bine, cu 11 chintale metrice în Transilvania, 11'2 în vechiul regat, 11'4 în Basarabia și 11'5 în Bucovina. Grâul a fost însămânțat pe o întindere de 3,329.514 hectare, dând o producție totală de 309,809 vagoane, din care aproape 100,000 vagoane pot fi exportate. La întreagă producția de cereale s'au realizat 635,285 vagoane, din cari se pot exporta circa 250,000 vagoane.

† **Păr. Alexandru Circa**, parohul nostru din Ogra (arhidieceză), s'a stins, după îndelungate suferințe, la 3 Octombrie c. în anul 64 al vieții și 39 al preoției sale cinstite. Cunoscut ca un adevărat preot după inima lui Hristos, moartea lui a trezit regrete unanime. — Fie-i partea cu dreptii!

* **Publicațiune.** Domnii protopopi sunt rugați, a trimite tablourile completate despre cantori și cantorașii pe adresa parohiei gr.-catolice din Seini sau pe adresa dlui Ioan Pop, cantor gr.-catolic în Seini, jud. Satu-Mare. — Tablourile se vor trimite cel mult până la 15 Octombrie a. c. la destinație. 1-1 (952)

Telefonul „Unirii“

R. Cluj. Până va putea să iasă noua ediție din manualul de pe clasa a patra, veți face cum veți putea. La Gherla s'a dispus, ca provizor să se utilizeze manualele de pe școlile primare ale păr. Ștefan Roșian. Un expedient este desigur și acesta.

Biruința. Cluj. Vă mulțumim din inimă pentru bunele sfaturi de-a nu slăbi legăturile noastre cu Roma și Vă promitem, că vom asculta de acest sfat, căutând a apropia de „eterna cetate“ nu numai pe cei dela Nistru ci și pe frații mai refractari de pe malul Cibinului. Chestia e numai, ca Dvoastră să nu ne mai combateți pe tema catolicismului integral care, oricum — va admite și d. „Basta“ — nu se poate fără de Roma, ci să continuați a aproba pe prietini dela „Telegraful“, de câteori aceștia ne vor mostra pentru apropierea

noastră de pravoslavia moscovită. Tare ne temem însă, că după ce veți fi descoperit chiulul pe care Vi-l-au tras iubiții confrăți dela Sibiu și după ce veți fi ajuns să citiți în „Lumina Satelor“ articolul intitulat: „Maica Roma nici acum nu s'a îndurat de bolșevici. — În loc de recunoașterea Basarabiei ne trimite. . . Concordat cu Papa — Asta ne mai trebuia“, o să Vă desmeteciți de abinele și o să vadă și prea inteligentul Dvoastră „Basta“, că . . . nu de Roma le-a fost grijă lor. Se va mai dovedi atunci, că nici pe Dvoastră nu de Roma Vă arde, ci cu totul de alta. Vă arde — de ce n'ați admite-o — de celce el însuși s'a ars puțin pela Roma și fiindcă ranele din arsură se tămăduiesc foarte anevoie, ați crezut că nu-i va strica ceva alifie nici dela Cluj. Gândul e cât se poate mai creștinesc, dar e bine să știți, că în punctul acesta „Telegraful“ merge cu noi. Italia și latinitatea, treacă meargă, dar, vedeți, în Roma mai este și . . . Papa. — Așa stăm cu „Rușii dela Blaj și cu Latinii de peste Nistru“.

B. Alțina. Lucrul este mult mai grav, decât să poată rămânea hotărârea dela București. Intregirea Vă compete și neapărat veți avea-o. Ar fi adevărat toțiș prea mult, ca ministerul cultelor să fie dirijat din partea Consistorului dela Sibiu.

Of. parohial. Sienț. Confirmăm primirea sumei de 360 Lei.

I. Câmpia Turzii. Încă n'am primit nici un aviz.

Căutăm

Pentru rayon un **Oficial dealor** (reprezentant de rayon) Ocupație legeră, de birou, fără cunoștințe speciale.

Venituri 100—150 dollari pe lună, cu puțința de-a fi câștigate pe lângă ocupația obișnuită.

Cunoștința limbii germane necesară.

Intrebări cu adresa clară, pe un plic pentru răspuns, sub: **Fordsystem la Rudolf Mosse. Arad.**

Atențiune

Fabrică românească de clopote din cel mai bun material

Turnătorie de fier și metal

(120) 12-3

Primește orice comande pentru turnat după model sau după obiecte, piese de motoare, mori, mașini etc. până la 2000 kgr. greutate bucată.

Cumpără tuciu vechi și aramă veche în orice cantitate.

VASILE HOZA

SIBIU Str. Lungă 34.

Casă de vânzare

Având 2 odăi, bucătărie, pivniță, grajd, sură și grădină, aproape de gară.

(216) 1-2

Informații la

Mihail Ponecky
frizer Blaj-sat.

Atragem atențiunea veneratului Cler asupra societății

„BELGO-ROMANA“

cel mai solid institut de asigurări și reasigurări în România. Asigurări contra focului, cu cel mai redus tarif (în afară de cartel). În relațiune contractuală cu Episcopia Lugojului. Din premiul asigurațiilor în parohie 10% spre scopurile parohiei (în dieceza Lugojului, fondului diecezan). Asigurări pe viață, tipurile cele mai avantajoase și moderne!

DIRECȚIUNEA GENERALĂ: București.

DIRECȚIUNEA REGIONALĂ: Timișoara,
Bul. Regina Maria No. 6.

(167) 11-24

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Bașmale** etc., precum și odăjdii bisericesti: **Yestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele. □

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 36-52

Specialități de blănuri la modă

Modele de blănuri

In magazinul de blănuri alui

LOUIS DERY

CLUJ

Str. Memorandului 3

Telefon

12-12.

2-2 (952)